

	<p align="center">Український державний університет імені Михайла Драгоманова</p> <p align="center">Факультет іноземної філології</p> <hr/> <p align="center">РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)</p>																			
<p>Освітньо-наукова програма <u>ФІЛОЛОГІЯ</u></p>	<p align="center"><u>ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ</u> <u>ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ</u></p> <p align="center">Рік навчання <u>3-й</u>, семестр <u>V-й</u> Форма навчання: <i>очна (денна/вечірня) / заочна</i></p>	<p>Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> Спеціальність <u>035 Філологія</u> Освітній рівень <u>третій</u> <u>(освітньо-науковий)</u></p>																		
	<p>Кафедра світової літератури та теорії літератури Викладачі: д.філол.н., проф. Пахарєва Тетяна Анатоліївна Лінк на профіль викладача у Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=iJI92tEAAA&hl=ru E-mail: t.a.pakharyeva@udu.edu.ua</p>																			
<p>I. Основна мета / цілі навчання</p>	<p>Поглиблення і систематизація знань про напрями та стратегії дослідження художнього тексту в синхронному та діяхронному планах; вдосконалення вмінь і навичок літературознавчого аналізу та інтерпретації художніх текстів; використання вмінь та навичок у самостійній науково-дослідницькій роботі.</p>																			
<p>II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі,</p>	<p>Навчальна дисципліна вибіркова Цикл дисциплін за вибором здобувача Шифр у переліку вибірових компонентів ВВ 11</p> <p>Передумови для вивчення дисципліни – опанування навчальних дисциплін мовознавчого та методологічного характеру з першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів вищої освіти, навчальних дисциплін «Організація, методологія та презентація філологічного дослідження» та «Компаративістика та компаративні дослідження» з циклу спеціальної підготовки з ОНП «Філологія».</p>																			
<p>III. Обсяг навчальної дисципліни</p>	<table border="1"> <tr> <td><i>Кількість кредитів</i></td> <td colspan="2">3 кредити</td> </tr> <tr> <td><i>Загальна кількість годин</i></td> <td colspan="2">90 год.</td> </tr> <tr> <td><i>Форма навчання</i></td> <td>очна</td> <td>очна</td> </tr> <tr> <td><i>Лекційні заняття</i></td> <td>20 год.</td> <td>4 год.</td> </tr> <tr> <td><i>Семінарські заняття</i></td> <td>20 год.</td> <td>6 год.</td> </tr> <tr> <td><i>Самостійна робота</i></td> <td>50 год.</td> <td>80 год.</td> </tr> </table>		<i>Кількість кредитів</i>	3 кредити		<i>Загальна кількість годин</i>	90 год.		<i>Форма навчання</i>	очна	очна	<i>Лекційні заняття</i>	20 год.	4 год.	<i>Семінарські заняття</i>	20 год.	6 год.	<i>Самостійна робота</i>	50 год.	80 год.
<i>Кількість кредитів</i>	3 кредити																			
<i>Загальна кількість годин</i>	90 год.																			
<i>Форма навчання</i>	очна	очна																		
<i>Лекційні заняття</i>	20 год.	4 год.																		
<i>Семінарські заняття</i>	20 год.	6 год.																		
<i>Самостійна робота</i>	50 год.	80 год.																		
<p>IV. Короткий зміст навчальної дисципліни</p>	<p>Модуль 1. Художній твір як об'єкт літературознавчого аналізу. Системно-цілісний аналіз художнього твору. Тема 1. Художній твір, його ідейно-образна структура.</p>																			

Художній вимисел. Художній образ і засоби його створення. Художній світ твору та його основні складові. Художній час і простір. Сюжетно-композиційна організація твору, сюжет і мотив. Проблема літературного героя. Літературний персонаж, характер, тип.

Тема 2. Оповідна структура художнього твору і його цілісність на суб'єктному рівні.

Теорії оповіді. Наратологія. Методології аналізу оповідної структури. Суб'єкт мовлення, носій точки зору, оповідач, наратор. Автор літературного твору. Типи авторської емоційності. Засоби прояву авторської свідомості та інтенцій у художньому тексті. Поетика автора. Авторська стратегія. Індивідуально-авторський міф. Автор-творець і вторинні зображуючі суб'єкти: образ автора і оповідач. «Маска» автора. Концепція кризи автора (за М. Бахтіним). Концепція «Смерті автора» (за Р. Бартом). Скриптор.

Тема 3. Поетика і стиль художнього твору.

Зображальні та виражальні художні засоби. Тропи і фігури. Стилiстичний рівень твору та його функції у створенні художнього цілого.

Тема 4. Художній твір у рецептивному аспекті.

Читач як необхідна ланка в структурі цілісного буття художнього тексту. Імплицитний і експлікований читач. Адресат художнього твору. Засоби аналізу літературного твору в рецептивному аспекті.

Модуль 2. Художній текст.

Тема 1. Поняття тексту в літературознавстві.

Структура тексту. Внутрішньо-текстові та рамкові компоненти тексту. Основні рівні формально-змістової структури тексту. Текст і контекст. Інтертекст. Метатекст. Гіпертекст.

Тема 2. Дискурсивний аналіз художнього тексту.

Текст і комунікація. Особливості художнього дискурсу та стратегії його аналізу.

Модуль 3. Жанрово-родовий контекст аналізу художнього твору.

Тема 1. Основні підходи до аналізу художнього твору в контексті роду і жанру.

Теорії літературних родів і жанрів. Міжродові та поза родові форми. Жанрові системи. Жанрові сутності, структури і канони. Жанр у його сталих та мінливих характеристиках. Жанрологія і компаративістика в аналітиці художнього твору.

Тема 2. Лірика як об'єкт літературознавчого аналізу.

Сталі і ненормативні жанри лірики. Верлібр. Віршопроза нового часу. Ритм прози. «Імпресіоністичні» та формально-аналітичні способи аналізу ліричного тексту. Основні методики віршознавчого аналізу лірики та поезії за межами лірики. Методики аналізу межових явищ між віршем і прозою.

Тема 3. Епіка як об'єкт літературознавчого аналізу.

Родові характеристики і історичні форми епосу. Жанровий канон героїчного епосу. Роман як епос Нового часу. Ліро-епічний синтез та його жанрові форми.

Тема 4. Драма як об'єкт літературознавчого аналізу.

Провідні драматургійні жанри (трагедія, комедія) та їх модифікації. Лірична драма. Кіносценарій як різновид драматургійного твору.

<p>V. Результати навчання</p>	<p>ПРН 2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.</p> <p>ПРН 3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.</p> <p>ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв’язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.</p> <p>ПРН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.</p>
<p>VI. Порядок і критерії оцінювання</p>	<p>Форми поточного і підсумкового контролю</p> <p>Поточний контроль: опитування (усні, письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проєкти, написання есе), тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи.</p> <p>Підсумковий контроль: залік (III семестр).</p> <p>Порядок оцінювання</p> <p>Поточна успішність з навчальної дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Здобувач одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів з дисципліни. Якщо здобувач за результатами підсумкового контролю набрав від 0 до 34 балів, він повинен пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті. Залік на очній (денній / вечірній) та заочній формах здобуття вищої освіти оформлюється після останнього семінарського заняття відповідно до розкладу залікової сесії.</p> <p>Критерії оцінювання</p> <p>Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість, емоційність та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.</p> <p>Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи; підготовка матеріалу за допомогою комп’ютерної техніки (комп’ютерних технологій), різних технічних засобів (слайдів, приладів, схем тощо).</p> <p>Рівень відповідності критеріям</p> <p>Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв’язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.</p> <p>Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним</p>

	<p>матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.</p> <p>Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.</p> <p>Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.</p> <p>Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні та фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.</p> <p>Незадовільний рівень:</p> <p>з можливістю повторного складання (35 – 59 балів). Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;</p> <p>з обов'язковим повторним вивченням (0 – 34 балів). Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.</p>
<p>VII. Політика курсу</p>	<p>ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова.</p> <p>Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: щосереди о 14:00. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.</p> <p>Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти / перескласти завдання можна протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання / перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може бути знижена.</p> <p>Максимальна кількість балів за виконання робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аудиторна робота (опитування, доповіді тощо) – 30 балів; - самостійна робота (реферати, презентації тощо) – 30 балів; - модульні контрольні роботи – 40 балів.

<p>VIII. Основні інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вишницька, Ю. В. (2012). <i>Аналіз та інтерпретація художнього тексту: навчально-методичний посібник зі спецкурсу з історії зарубіжної літератури</i>. Київ: Київ. університет ім. Б. Грінченка, 204. 2. Волковинська, І. В. (2018). <i>Від аналізу до інтерпретації: проблеми тлумачення художнього твору: навч.-метод. посіб.</i> Кам'янець-Подільський: ТОВ Друкарня «Рута», 87. 3. Зубрицька, М. (ред.) (1996). <i>Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.</i> Львів: Літопис, 633. 4. Качуровський І. (2008). <i>Генерика і архітектоніка</i>. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 376. 5. Ковалів, Ю. І. (уклад.) (2007). <i>Літературознавча енциклопедія: у 2-х т.</i> Київ: ВЦ «Академія». 6. Козлик, І. (2020). <i>Літературознавчий аналіз художнього тексту/твору в умовах сучасної міжнаукової та міжгалузевої взаємодії</i>. Брно, 235. 7. <i>Література. Теорія. Методологія.</i> (2008). Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 543. 8. Марко, В. П. (2013). <i>Аналіз художнього твору: навч. посіб.</i> Київ: Академвидав, 278. 9. Мітосек, З. (2005). <i>Теорії літературних досліджень / Пер. з польської В. Гуменюка</i>. Сімферополь: Таврія, 408. 10. Рікер, П. (2000). Про інтерпретацію. <i>Після філософії: кінець чи трансформація?</i> Київ: Четверта хвиля, 312–333. https://chtyvo.org.ua/authors/Riceur_Paul/Pro_interpretatsiu/ 11. Скорина, Л. (2013). <i>Аналіз художнього твору: Навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей (філологія, літературна творчість, журналістика)</i>. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 424. 12. Славінський, Я. (2008). Аналіз, інтерпретація та оцінювання літературного твору. <i>Теорія літератури в Польщі</i>. [Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ століття]. Упоряд. Б. Бакули; заг. ред. В. Моренця; пер. з польськ. С. Яковенка. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 87–109.
<p>Обговорено та затверджено на засіданні <u>кафедри світової літератури та теорії літератури</u>, протокол № 2 від 11 вересня 2025 р.</p>	